

אשכולות פואטיקה

כתב העת

גיליון 4 ג' אוקטובר 2022 | תשרי התשפ"ג

אשכולות
פואטיקה

שירה עברית לעם

חג שמח,

אנו מביאים בפניכם את גיליון סוכות של כתב העת של 'אשכולות פואטיקה' ובו יצירות מובחרות של משוררים ומשוררות בנושא בית. בגיליון זה מספר שירי ביכורים של משוררים שזה להם פרסום ראשון של יצירתם.

בכל תחילת שנה, בתקופת החגים, אנחנו מתכנסים אל עצמנו, אל הבית ואל המשפחה הגשמיים, המטפוריים, הרוחניים ואלה שאנו כמהים אליהם. זו הזדמנות להתבונן ולתת מקום לאנשים והמקומות הקרובים אלינו ביותר, אלה שאיתם צמחנו, אשר הולכים איתנו לאורך כל הדרך ואשר עצבו את מי שאנחנו.

לשמחתנו הרבה הקול קורא שהוצאנו נגע ברבים ורבות מכם וקיבלנו מאות יצירות של משוררים ומשוררות ולכולם רצינו לתת בית בגיליונות של אשכולות פואטיקה. לאור זאת, החלטנו להוציא השנה שלושה גיליונות, אשר יפורסמו בתקופת החגים, תחת בית א, בית ב ובית ג.

לפניכם הגיליון השלישי. הגיליונות הראשון והשני בנושא 'בית' יצאו בערב ראש השנה ובערב יום הכיפורים. ניקוד השירים באחריות המשוררים.

גיליון זה, כקודמיו, רואה אור באתר 'אשכולות פואטיקה' - בית לשירה עברית וליצירה'. עוד באשכולות פואטיקה, מפגשים חודשיים לשיח על מגוון נושאי כתיבה ולהקראת שירה, תערוכות, הרצאות, סדנאות ומופעי שירה לקהל הרחב בספריות, בתי תרבות, ברים מקומיים ועוד. ל"אשכולות פואטיקה" הוצאה לאור המציעה הדרכה, עריכה ופרסום של ספרי שירה.

תודה רבה לחברי מערכת 'אשכולות פואטיקה' - כתב העת: נופר בר, יורם רומם, דוד לידר, תמרה אור, אתי אדווה צדוק, נילי קלינגר ושי מדמון

קריאה נעימה,

שלכם,

שוקי גוטמן,

משורר, יזם תרבות ומו"ל, עורך ומייסד 'אשכולות פואטיקה'

[/https://eshkolot-poetica.co.il](https://eshkolot-poetica.co.il)

משתתפי כתב העת:

ענת לבני
תמרה חלוצי
מתת ליפסקי
דבי סער
אתי אדוה צדוק
יעקב יענקלב
איריס כליף
עמי בטיטו
לימור עזריה
מירב דהאן
אורית כהן
שוקי גוטמן

קלרינה פריבורקין
קריסטינה רוסקוב
רויטל משעלי
רומי גנון
שושנה דיין קירש
סוזן שוש בן-עזרא
רינה ענבר
ריבי זהר
רחל אשד
רותי ויטל גילעד
רותי איצקוביץ'
לינור אליאב
מירב פימה
משה ולרשטיין
נורית כהנא
נחמה רקוב
עינת ביבי
רבקה פישביין
עמנואל
רונה לוי
רז סופר
שושנה קרבסי
שירלי שמואל
רמי הלוי

נילי קלינגר
אורנה וגמן
אושרה יצחקי
איילת בטיסט
אסתר קאפח
אילנה בוגומולני
אשר גל
גלי בר
דני נגר
דפנה פלדמן
חן לקס
יוחאי ישראלי
יעלי לבקוביץ-ברזלי
כנרת מגן
לאה צבי דובז'ינסקי
נגה סוירי
נגה שגב-נדיר
נירה שי
נועה וכטנברג
נעמה מוזס
שישי מאיר
ספיר אמזלג
עדי בינרט
עדן שפילמן

אשכולות פואטיקה

שירה עברית לעם

כולם נוסעים להודו / נילי קלינגר

ואני בכלל רוצה
לתל-אביב
כבר שנים רוצה לשם

רחוקה תל-אביב
כאלו בלתי משגת
העיר שלא נחה
מעסיקה לי מחשבות

אני אומרת תל-אביב
וחושבת על
חנייות הספרים העמוסות
והסלים בידיהן של נשים
שעומדות מיוזעות, מחכות
לאור ירק

וצפירות המכוניות
ורעש הקרבים
של העיר התוססת
שנעה מיוגעת
כבר שנים מתעקשת
העיר שלא נחה
ממשיכה לפמפם לי בראש

ואני כבר כל כך עיפה
יוצאת החוצה
באותו מקום רחוק
על גבעה
שם אני גרה,
וימקשיבה לשקט
הרוחש סביב.

מחֶסֶה / אורנה וגמן

אִשָּׁה הוֹלֶכֶת בְּרַחוּבוֹת שֶׁל עֵיר זָרָה
הַזְכָּרוֹנוֹת חוֹצִים אֶת רֵאשָׁה כְּמוֹ הַנֶּהָר
בְּשִׁתֵּי גְדוֹתָיו שְׂרוּעִים קְרַעֲיָהֶם
קוֹלוֹת
רִיחוֹת
מְלִים
מְרֵאוֹת
מִתְאַמְצִים לְמִצָּא בֵּית
שֶׁל קֶבֶע
וְהִיא בֵּין דִּגְרֵי הַרְחוּב
מְלַקְטֶת אוֹתָם לְקַפְסָה

מְצַמֶּדָה לְגוֹפָה
שֶׁלֹא יִסְחָפוּ בְּזָרָם
וּמוֹצֵאת בְּאֵי שְׁקֵט
מִחֶסֶה זְמַנִּי

פְּרַפְר לְבָן צַד אֶת עֵינָהּ
הִיא מִתְרַכְזֶת בּוֹ
אֵיךְ הוּא חֵי בְּסִפִּירָה אַחֲרֵת
מִשְׁק כְּנֶפִיו חֲרִישֵׁי
יֵשׁ לוֹ צְלִילִים מְשֻׁלוֹ

אִוְשִׁיָּה עַל מַגְדֵּל הַשָּׁן / אִוְשִׁיָּה יִצְחָקִי

אִוְשִׁיָּה עֹמְדַת כְּפֹפֹה בְּמִרְפֶּסֶת, מִלְמַעְלָה
מִתְנַשֵּׂאת עַל הַחַיִּים.

גְּרָה בְּגֹרֶד שְׁחֻקִים, נוֹגַע בְּשִׁמְיִים נוֹשֵׁק
לְעַנְנִים.

הִיא רוֹאָה בְּנֵי אָדָם כְּנִמְלִים, מְמַהְרִים, רָצִים,
מִתְרוֹצְצִים,

מְצֻטֹּפְפִים בֵּין קִירוֹת הַבָּתִּים, בְּמִדְרָכוֹת
וּבְכַבִּישִׁים.

הַמְכָרִים, הַיְדִידִים, הַחֲבָרִים, מִתְעַרְבְּבִים
וּמִתְנַגְּשִׁים.

הִיא לֹא מַעֲזָה לְרַדֵּת, לֹא מִסְתַּכֶּנֶת, פּוֹחֶדֶת,
פֶּן תִּרְאֶה כְּאֶחַת הָאָדָם, הִיא מִסְתַּתְרֶת,
נִזְהָרֶת.

שֶׁלֹּא תִיפְגַע מֵהַצְּפִיפוֹת וְתִתְגַּלֶּה בָּהּ
הַפְּשֻׁטוֹת.

פַּעַם לֹא מַעֲדָה לְסָפִין, כְּשֶׁדִּיבְרָה הַהוֹדְעָה
לֹא הוֹפְצָה,

הַיְדִיעָה לֹא גִדְלָה, לֹא הִתְפָּרְצָה וְלֹא
הִתְפּוֹצְצָה.

בְּדַמְמָה עַל הַמִּרְפֶּסֶת, מֵהֶרְהֶרֶת, מִתְגַּעְגַּעַת
לְיָמִים טוֹבִים.

כְּשֶׁגְּרָה בְּבֵית קָטָן, הִכִּירָה אֶת הַשְּׁכָנִים וְאֶת
הַעוֹבְרִים וְהַשְּׁבִים,
בְּטוֹחָה בְּבֵיתָה הַשְּׂאִירָה דָּלֶת פְּתוּחָה,
לְאוֹרְחִים וְלִשְׂמֻחָה.

הִיא הַגִּיעָה עִם הָעֵדֶר, עִם הַהַמּוֹלָה,
הַתְּגַלְגְּלָה אֶל הָעִיר הַגְּדוֹלָה,
הַתְּקַדְמָה לְגִבְהִים, שְׂכַחָה אֶת הַפְּרִיפְרִיָּה
וְהַיָּמִים הָאֲחֵרִים.

כַּמָּה פְּעָמִים לַחֲזוֹר הַשְּׂתוֹקָקָה, וְנִכְלָאָה,
הַסְתַּחֲרָה בְּעוֹד הַפְּקָה.

הַתְּלַבְּטָה אֵיךְ לְשַׁלֵּב אֶת גּוֹבַה הָעֵינִיִּים
וְעוֹמֵק הַלֵּב.

רַבּוֹת הַתְּחַבְּטָה בְּלִיבָה, מִבֵּיתָה לְאֵן בְּאֶמֶת
הִיא הַיְגִיעָה?

מָה אוֹמֵר גּוֹבַה הַבְּטוֹן? מָה עוֹצֵר אוֹתָה
בְּגוֹבַה הַחֲלוֹן?

אוּלֵי תִלַּךְ לְבַקֵּר יוֹתֵר? וְאִם תִּישָׂאֵר??!!!!

ציוני דרך / איילת

בטיסט

כבתסמנת קלאסית של קרבן;
למען האמת, אני מתגעגעת
לקיומי המכאב.
אבל בינתיים עדיף אולי
לא לחפש אותו. מוטב להמנע
מקשר עין. מתנועות חדות.
מכל סוג של תנועה.
חיות היא סכנה.
עת המתנה.

החדש הזה לא נסעתי
לבית העלמין בקבוץ
וגם לא באתי לבקר
בדירה שנשארה במקומה בקריות.
גם אני נשארת במקומי.
גם כתבתי פחות.

הכאב נסתלק;
כאלו יצא מהחדר,
אולי מהבית כלו
לזמן מה,
ואני החילתי להתהלך
בפסיעות רכות ושקטות
כדי לא להעיר אותו בבהלה -
אם ישן הוא בחדר השני ואם יצא -
לנוע בזהירות בביתי,
בביתנו, עד שישוב.
ודאי שישוב.

ביתי מבצרי / אסתר

קאפח

א

חֹנֶה בֵּית חֲדָשׁ מֵאֶבֶן
שׁוֹמֵר בִּישׁוּב לַעֵת עָרֵב
חֹזֵר לְבֵיתִי בְּתֵם מִשְׁמֶרֶת
מוֹצֵא קְלִיעַ רוֹבָה בְּמִרְפֶּסֶת

ב

תּוֹפֵס מְנוּחָה מְלִיל אֶמֶשׁ
יוֹשֵׁב בְּסֵלֶוֶן צוֹפֵה סָרֵט
בוֹם קוֹלֵעַ רִמּוֹן רָסֵס
דֶּרֶךְ הַגַּג זוֹרֵעַ הָרֵס.

ג

הַגְּבֵרֶת נִעְדָּרֶת בְּחֶסֶד.
יְלִיד בֵּית וּמִקְנֵת כֶּסֶף
הוֹפֵךְ מִטְּנוּחַ בִּידֵי צֶלֶף.
בֵּיתִי אֵינוֹ עוֹד מִבְּצָרִי.

צרור מפתחות / אילנה בוגומולני

בְּצֵרוֹר הַמִּפְתָּחוֹת שְׁלִי יֵשׁ
מִפְתָּחוֹת הַבַּיִת שְׁלִי,
מִפְתַּח שֶׁל בַּיִת אִמִּי הַקְּשִׁישָׁה,
מִפְתַּח הַדִּירָה הַשְּׂכוּרָה שֶׁל הַבַּת וְהַנְּקָדִים
וּמִפְתָּחוֹת שֶׁל הָרֶכֶב –
לְנוֹעַ בֵּין הַבָּתִּים וְלַעֲבוּדָה.
כָּל חַיֵּי בְּצֵרוֹר אָחָד

קיר נטוי / אשר גל

נצב מעלינו
קשאנו נמלטים
לנוח בצל להתפלל
שלא יצלח חברנו את היום.
שצהרים יהיו לו גיהנם
וברק ליל ישלח
אש בתדריו
נשיו וילדיו
על שפגע כפזור
בנפשונו.

פיגומים / גלי בר

ורצינו להיות לנו בית,
מלטש ועשוי לראוה,
בלב שדרה מטפחת,
עצי נוי נטועים לארקה.

אור ראשון יבקע בלאט,
מקפלי הוילון הסוכה,
ולעת ערב נשיל את יומנו,
על מצע מעטר ועוטף.

פנינו יקרנו במסגרת,
לצד סחלב לבן, אצילי.
מטעמים יגשו לאורחינו,
על מפה מבריקה למשעי.

ובקפסאות אטומות נאחסן בדממה,
את הסדקים הדקים הנקוים.
נמשח עוד שכבת צבע עבה,
כמו אינם הכתמים הספוגים.

נעבה את הקיר שיבודד מעלינו,
את המית הריק המצמית,
ובגמחה הסמויה נאגר לעיפה,
את הבלאי ההולך ומשחית.

והזמן יהפך לאחד.
פנינו כגלויה רחוקה.
נצן יעצם את עינו.
נדם פעמון הפניסה.

רצינו להיות לנו בית,
להותיר את הצריף מאחור.
אך מקום לא היה,
בלבי, בלבך,
את יסודותיו בינינו לחבק.

חזון ארון הקבורה של איִקָּאָה / דני נגר

אֲנַחְנוּ בְּאִיקָאָה מֵאֲמִינִים שְׁצָרִיךְ לַחֲשֹׁב גַּם
עַל הַרְגַע שְׁאַחֲרֵי,
אִם לְמוֹת אֶז לְפָחוֹת שֶׁהַמְנוּחָה תִּהְיֶה נְכוֹנָה.
לְשֵׁם כֶּךָ בְּחַרְנוּ בְּשִׁבְלֵכֶם אֶת הָעֲצִים הַרְכִּים
בְּיֹזֶר
(כָּל הָעֲצִים מֵהֶם נִבְּנָה הָאָרוֹן עָבְרוּ טְפוּל
כְּנֶגֶד תּוֹלְעִים),
בְּהִתְחַשֵּׁב בְּכֹכֵד הַמַּעֲמָד נִכְרְתוּ רַק עֲצִים
קְלֵי מִשְׁקָל.
בְּנִגּוּד לְמִסְרֵת אִיקָאָה וְתִרְנוּ הַפְּעַם עַל
הַזְּרָאוֹת הַהֶרְכָּבָה,
הַבְּרָגִים וְהַמְפָּתַח הַתּוֹאֵם.
עַל הַמַּסְמֵר הָאֶחָד שֶׁהֲצַמַּד בְּשִׁקִּית לְאָרוֹן
תּוֹכְלוּ לְתִלּוֹת אֶת תְּמוּנַת הַזְּכָרוֹן
בְּשׁוּבְכֶם לְבֵית הַרִיק.

פה / דפנה פלדמן

אני, אין לי בית. הגעתי לפה בטעות.
חתומה על חוזה, משלמת שכירות.
את בית ילדותי מכרו ההורים
עזבו ועברו לנווה דקלים.

ב-פה אין ממד או מרחב בטחון.
פה הוא בכלל בית גדול ופנסיון,
של כלי ענק וחתולה זקנה.
מגרש גרוטאות, פעם גנה.

פה - משמש כאכסניה לנער,
כתבת מפרת, למשלוח של דאר.
אותיות, מספרים שהצמידו לשמי
למקום ששמו בית, אך איננו שלי.

וכשאספתי אתך משדה התעופה,
(לא התראינו יותר משנה)
חבקת אותי ואמרת:
"איזה כף לחזר הביתה".
הבנתי.

אני, אין לי בית
אבל יש לי -
הביתה.

* / חן לקס

אדם נפרד מביתו אך לא בבת אחת.
הוא מחלק את פרידתו בצורה מסודרת
כך שהסובבים אותו:
הרהיטים, התמונות, הספרים, הקירות,
החדרים
יפרדו ממנו בכל רגע שיזכרו בו.
בעודם שקטים ועצובים, הולך האדם בשירה
גדולה
אל עיר שרחובותיה שטופי אור החוזר
ממרצפות האבן
ומקרין את חמו כלפי הסגרירות המכסה את
גגותיה,
די לו בפרטים אלו כדי לדעת כי לעיר
קוראים "גן עדן"
והוא הולך להפך אותה לביתו

מים, מתכת, אור, אש, אהבה / יוחאי ישראלי

בְּכִיָּה שֶׁל בְּתִי לִפְנֵי שְׂנַכְנַס לַחֲלוּמוֹתֶיהָ
הַצְּלִיחַ לְהַמְסֵ אֶת הַשְּׁרִיזוֹן הָאָרוּר הַזֶּה,
שֶׁזְּמַן וְאֶלֶף מִשְׁפָּטִים שֶׁל חֲכָמָה
לֹא הַצְּלִיחוּ אֶפְלוּ לִסְדֵק.

לִילָה עֵקֶשׁוּ בַחוּץ.
הָאֹרִיר הַקְּפוּא מְחַבֵּר נְשִׁימוֹת חֲמִימוֹת,
הַבְּרָקִים מְאִירִים חֲתוּלִים רוֹעֲדִים.

וּבְתוֹךְ בֵּיתִי חֲמִים, וְאוֹר כְּחֶלְחֵל מְאִיר;
בְּעוֹד פְּלִדָּה קָרָה הוֹלֶכֶת וְנִמְסָה לָהּ –
הוֹפְכֶת לְדַמְעוֹת חֲמִימוֹת שֶׁל עֵצָב,
שֶׁשׁוֹטְפוֹת אֶת אֲבָק מַסַּע הַחַיִּים מִפְּנֵי.

סיוור פנים / יעלי לבקוביץ - ברזלי

הנה פתם על דף
וניחוח מרדף
עצבני ושקט
ודרוך אחרך

פה קפה שהועף
וספרים על מדף
שהוטחו מתוכי
ובזעם אליך

וכאן זב הכל
והקרזתי סיום
ובשרי הצטנף
אל לבי הערום

ורק מילזתיי
לא חרפתי לשווא
ונושמים הקירות
ושקט עקשיו.

עשור בארגזים/ כנרת מגן

וככל שפניתי מקום
כה האור חדר בקרניו
עמק יותר פנימה
להאיר קימורי נפש נסתרים

לאט לאט
סבה האבק המאלחש
נאסף אל פינות הבית
ומתגלות אבני
בנין חיי

הבית / לאה צבי דובז'ינסקי

הבית גדל
גדל גם הצער
נוספו חדרים
התוספו חללים
מטות על מיתות
שקט רובץ
על פני שיש לבן.

הבית הוא תריסים מוגפים
או סלונות קרועים לרוחה
הבית הוא אור לנשימה
או אדים רעילים
הבית חם
הבית קר
קירותיו קלופים
או צבועים למשעי
לאן שתלך הבית אתך
יושב על גבך
לא מרפה
לא מרפא.

*

אתה משפץ
מסיר צבע נקלף
סותם במלט לבל תמלט הנפש
מחליף אריחים פן תחלקנה הרגלים
בונה לי מגדלים
ורק אני
מתפרקת.

דִּירֵי הַבַּיִת / נגה סוירי

ובכפר-
דִּירֵי הַקְּבוּעִים מְחִיכִים אֵלַי
רִיחַם נְטֻמֵּעַ בְּנַחֲרֵי
לוֹעַ הָאָרֶץ קֵד מוֹלֵי
אֲמִנּוֹן וְתִמְרַת מְבַהֵיק.

דִּירַת אֲנִי שְׂנוֹדֶדֶת
בֵּין הַכֶּפֶר לַעִיר
הַשְּׁקֵט לְרוֹעֵשׁ
בֵּין הַחֲמֵצָן לְעֵשֶׂן.

הִזָּה לִי בַּיִת
דִּירֵיו שְׂאָפוּ וְנִשְׁפּוּ
שֵׁטַח רְבוּעַ מְשֻׁלָּהִם
נִשְׁמָתָם הוֹלִיכָה אוֹתָם הַלְּאָה.

הַיּוֹם דִּירִים שְׂכוּרִים
מְעֻצְבִים חֲדָרִים וּמְרֻפָּסֹת
בְּתַפְאוּרָה מְשֻׁלָּהִם.

מרחב מוגן \ נגה ספיר

שצברג

אנחנו מצטנפים בחדר
על המזרון, עטופים בסדינים
רחם מכתנה
דבר לא יגע בנו
גם לא הילדים
כמו שני זחלים נעים בכוונים מנגדים
הנדונים מהמחשבה לפרש כנפים
מלקטים פרוורים של ארועי היום
כמנחה מנחים בינינו
באהל המאלתר
הסודות נמסים
ונספגים ברכות בחזרה לתוכנו
צעקות השכנים
טרטור המיבש
חפירת הארנבת
דבר מאלו לא חודר
את המרחב המוגן

חֶרְבֵּן הַבַּיִת / נגה שגב- נדיר

בֵּיתִי נִחְרַב
בְּתִשְׁעָה בָּאָב
עוֹד לִפְנֵי שְׁנוֹלְדָתִי.
כְּשֶׁמְטוֹס צָנַח אֶל מוֹתָם.
קִירוֹת בַּיִת יְלֻדוֹתִי,
עָמְדוּ עַל תֵּל שְׁנִבְנָה עַל אֲדִי
זְכוֹנוֹת וְחֻדְרוֹת,
עַל סִימְנֵי צְלָבִים שֶׁהוֹסְרוּ מֵאֲרוֹן.

כְּמַהֲקָה לִקְצֵת שְׁנֵאת חֲנָם,
שֵׁשׁ בָּה תוֹחֶלֶת,
שֵׁשׁ בָּה מָה לְתִקֵּן.
שֵׁשׁ בָּה סֶתְמִיּוֹת.

בֵּית / נִירָה שִׁי

חֶדֶר עַל חֶדֶר
עֶרְמָנוּ
שׁוֹזְרִים שְׁעוֹת לַיָּמִים
יוֹצְקִים לְשֵׁד
עַל סְדִינִים רוֹטְטִים
זוֹרִים אֲבָקָת
נֶס
גַּם שָׁרֵשׁ שֶׁל בֵּית
טֶמְנוֹ בִּינִינוּ
שְׁלֵךְ בִּי
שְׁלִי
בְּךָ

בית הקברות של הוּטְסָאָפ / נועה וכטנברג

בתי הקברות של הזכרונות
נמצאים בוּטְסָאָפ
קבוצות וּוּטְסָאָפ עזובות הן גויות השכובות
כפגרים במחשכי הניד. הן יד
ואנדרטה לתקופות שהיינו
שריחן אינו עולה

ולהפך.
אנשים מתים ממשיכים לכב
בסטוס "זמין" מתגרה
לנצח לחיך מתוך תמונת הקבוצה
שבכל רגע אפשר להחיותה
להפוך בה רוח חיים

כמה קרוב ומתגרה
הוא הסטוס המתנוסס,
כמה קל
להמית ולהחיות ביד הניד

עוף גוזל / נעמה מוזס

הילדה שלי אורזת את שנותיה לתוף שקיות
ומזנדה.
כמו הצפורים, היא יוצאת לנדידה,
נושאת זרעי אהבה במקורה.
בונה קן משלה.
היא מותירה אחריה מגרות עמוסות
בזכרונות,
קירות חשופים, לב אוהב
וגעגוע.
ועדין, כשאשאל אם היא באה הביתה-
אתכן אלינו, איפה שאמא ואבא.

בַּבֵּת קַרְטִיב / שִׁישִׁי מֵאִיר

יִלְדָה קִטְנָה בֵּת אַרְבַּע
מִתְרוֹצָצֶת בְּחִצְרוֹת בֵּיתָה
בֵּין פְּחוּנִים חֲסָרֵי זְהוּת
מִחֲפֹשֶׁת חֲמָרִים, אֲבִיזָרִים
לְעִשׂוֹת מֵהֶם בְּבָה
כִּי אִם לֹא תִהְיֶה לָהּ בְּבָה
הִיא תִתְפּוֹצֵץ.

עֵינֶיהָ מִתְקַבְּעוֹת
עַל מְקֻלוֹת שֶׁל קַרְטִיב.
בְּשֶׁרוֹךְ שֶׁהִיא מוֹצֵאת
הִיא מִחֲבֶרֶת אֶת הַמְקֻלוֹת.
יְדִים. רַגְלִים, גּוּף.
יוֹצֵא גּוּף שְׂדוּף. בְּלֹא רֹאשׁ.
לֹא נוֹרָא.
הַעֲקֵר שִׁישׁ בְּבָה.
הַעֲקֵר שֶׁהָאֵשׁ שֶׁבְּבִטְנָה
קִטְנָה.
עוֹד מְעַט קֵט
תִּכְבֶּה.

(מתוך ספרי: לחצות את האוקיינוס הזה)

בְּחִלּוּמִי / ספיר אמזלג

תבוא אלי בחֶשֶׁק, בלילה.
כְּשֶׁהִיזִם עוֹצֵם עֵינָיו לְרַגַע וְנִרְדָּם עַל
מִשְׁמֶרְתּוֹ.

תחזר אלי, תעמד על מפתן נפְּשִׁי.
תדפק שוב על דלת הלב הפועם.

תשאַר כאן, תעטף את הלילה.
תחמל את השקט, הפחד, האפלה.

תצא מכאן בלחש.
עם קרן שמש ראשונה.

אפופה אתעורר, אֶזְכֵּר שְׁהִיָּה.
אֶשְׁכַּח שְׁהִיִּית אֶתָּה.

איקרוס חתם על חוזה שכירות / עדי בינרט

ואלו אני עדין כואבת את דלת מכונת
הכביסה שאינה מוכנה להטרק נכון ואת
זרם המים
המתעתע במקלחת. את אבדן עצי הזית
והאגס והערסל והפסנתר הישן שלעולם לא
ימצא לו
בית.
וכשלא ידעתי להסתפק יותר ותרתי על כל
סימני המקום. בחי שלא דמינתי את הכפור
הזה.
איזה מחיר בני אדם צריכים לשלם בעבור
קצת חם שעולה מכפות הידים אל הלחיים?
עכשו הזמן לחבש אצבעות שרופות ולתקן
מכשירים מקלקלים. אחר כך תשטף
החרטה
בזרזיף קטן קטן. זה יקח שנים.

משא הנפש / עדן שפילמן

דלתך תפתח
את תשבי על הסף
ענן יטפטף מעליך,
ותחתיך אבק של חפוש משגע
ולהב סכין שנשכח בכיסך.

דלתך תפתח
את תתרגשי על הסף
שם ילדה מחכה
שתשובי הביתה,
וקול נקישה יזכיר לך מסע
שמצאת בו מקום לאהב.

דלתך תפתח
ואת תשובי

בחזרה לילדות / קלרינה פריבורקין

חזרי לבית ילדותך שבאסיה התיכונה,
רוצי יחפה על בטון לזהט
הישר אל ברזית החצר האסורה.
שטפי עסיס משמש, בקעי את הפרי
והניחי לנטף מתקתק לזלג.

פזרי את שערך לרעמה שואגת,
כבשי את העולם -
את ראויה לכל השג, ואת
נלחמת בספק הנאלם.

אל מול עזר ועצמתך
אין קול ואין עונה,
ואת רוקדת יחפה:
אינך חוששת לבאות,
את מרגישה בבית.
את רצה על החול
פשוקת רגלים.

כאן אין ספק, חשש או רע -
הרפי ונוחי.

מצאי מרגוע.

שִׁלְחַן עָרוּךְ / קְרִיסְטִינָה רוסקוב

שִׁלְחַן עָרוּךְ
צִלְחוֹת מְלֵאוֹת
עַד אָפֶס מְקוֹם
כָּלֵנוּ צְפוּפִים
בִּיחַד אוֹכְלִים

קוֹלוֹת הַלְעִיסָה צוֹרְמִים בְּאֶזְנִי
קוֹלוֹת הַדְּבוּר צוֹרְמִים
אֵף יוֹתֵר
כְּאִשֶׁר אֵף אָחַד
לֹא מְקַשֵּׁב

דֶּרֶךְ הַחִלּוֹנוֹת עוֹבֵר אוֹר רֶךְ
מְלֻטֵף אֶת הַוָּרְדִים הַקְּמֵלִים
בְּאֶגְרָטֵל חֶרְסִינָה סְדוּק
מְלֻטֵף אֶת הַפְּלִים הַמְּלַכְלָכִים בְּפִיֹּר
אֶת הַחֵלֶב הַחֲמוּץ
אִשֶׁר נִשְׁכַּח עַל הַשִּׁלְחַן
אִשֶׁר נִשְׁפָּרַע עַל הַשִּׁטִּים

מְלֻטֵף גַּם אֶת גְּבִי
חֲבוּק שְׁטָחִי
הַנִּתֵּן בְּהֶסַח הַדַּעַת
בְּזְרִיזוֹת

אֶהְבֶּה מִתְנַיִת
לֹלֵא חֵם מִמְּשִׁי

הַדְּלֵת נִסְגְּרַת וְנִפְתַּחַת מִחֲדָשׁ
הַבַּיִת מִזְמִין אֶת הָאוֹרְחִים
מְאַמֵּץ אוֹתָם אֶל חִיקוֹ
מְרַשֵּׁים אוֹתָם
נוֹשֵׂם אוֹתָם
גּוֹמֵל עַל כָּל חִלְקֵי־שָׁל קֶרֶבָה
אֶנוּשִׁית
וּלְאַחַר הָאֲרוּחָה
נוֹשֵׁף הַחוּצָה
פּוֹלֵט
אֶת בְּנֵי הַבַּיִת

הַזְרִים הָאֲמֵתִיִּים

בֵּית / רוֹיטל מִשְׁעֵלִי

בֵּית קֶטָן
עִם גַּג אָדָם
גְּנָה נְאֶה וְצִנוּעָה
עֲצֵי פָרִי.
נִיחֹחַ הַגּוֹיָאָבָה בְּסֶתֶו
מִחֲזִיר אוֹתִי אֶל אוֹתָם יָמִים.

הַבֵּית הַקָּטָן
עִם הַגַּג הָאָדָם
כָּבֵר אֵינְנו.
עֲצֵי הַפָּרִי נֶעְקְרוּ.
בֵּית רוּחוֹת דּוֹמָם
מִחֲלִיף אוֹתוֹ.
וּכְשֶׁאֲנִי חוֹלְפֶת עַל פְּנֵיו
קוֹלוֹ שֶׁל אָבִי מֵהִדְהֵד בְּאֲזְנֵי.

כְּמוֹ תַפִּילָה / רומי גנון Like a prayer

יְלֵדָה

בְּמִשְׁפָּחָה מְעֻרְבֶת

עֵינֵי זְקִית מִתְחַלְפוֹת לָהּ

אֶךְ עוֹרָה אִינוֹ מְחַסְפֵס וְסָדִיר לְרוּחַ

בְּעֵינָה הַיְרֻקָה תִצְפֶּה בְּאֲבִיָּה, תִלְמַד

לְרֵאוֹת לְמֶרְחֵק קֶצֶה מֵעֵשֶׂה בְּחֹטָא

עֵינָה הַחוּמָה תִבְיֵט בְּאִמָּה לּוֹמֶדֶת

מִגְבֹּלוֹת שֶׁלֹא מִבֵּית

הַזֶּה

שְׁלוֹשָׁה אַחִים גְּדֻלְנוֹ

בְּמִשְׁפָּחָה מְעֻרְבֶת

הָאֶחָד בִּישִׁיבָה תּוֹרְנִית,

הַשֵּׁנִי בְּתִיכּוֹן חִלוּנֵי מִתִּירָנִי,

הַשְּׁלִישִׁי לֹא לִמַּד דֵּי

כִּיּוֹן שֶׁלֹא נִקְשֶׁר וְלֹא הִתְרַ

הֵימִים הִתְאַרְכוּ בְּמִתִּיחוֹת תֵּת סִפִּית הַחַל

הַטְּעִים אֶת הַקֶּדֶשׁ.

אִמִּי פְתָחָה סְפָרֵי בְּשׁוּל

כְּדֵי לְמַלֵּא בְּטֵנִי יְלָדִים

אֲבִי פִתַח בִּירְאָה בְּסֹפֶר הַזֶּהֱרַר

וְהִיָּה מִמְלַמֵּל מִשְׁפָּטִים אֲבוּדִים

כְּמוֹ "לֹא לְכָל אָדָם"

וְגַם "אֲפֹשֶׁר לְהִשְׁתַּגֵּעַ"

שְׁבִיל צֶר הִיָּה לִי

וְלֹא יִכְלַתִּי לְהִסְתַּכֵּן וְלִהְבִּיט

תַּחַת הָאוֹתִיּוֹת הַמְזֻהָבוֹת בְּכָרִיכַת הָאֲרָגְמָן

בְּדִיתִי סֹפֵר שֶׁכְּלוּ עוֹלָם הַזֶּהֱרַר

שֶׁל שָׁנוֹת הַשְּׂמוֹנִים עִם

מִיֶּקֶל גִּ'קֶסוֹן, פְּרִינֶס וּמְדוּנָה וְלַחֲשֵׁתִי

אִתָּה בְּתוֹנוּעוֹת שְׂפָתַיִם בְּקוֹלִי קוֹלוֹת

Life is a mystery

Everyone must stand alone

לְמֵרוֹת שְׂרָצִיתִי וְדֹאוֹת וּבְטָחוֹן

הַתְּבַגְּרָתִי. נִצְרָבוּ בְּעוֹרֵי כְּאֲבָם שֶׁל

סִוּוֹת שֶׁהִחֲזַקְנוּ

מִי בִישִׁיבָה

מִי בְּבִגְדִים בְּאַרוֹנוֹת חֲשָׁמַל

מִי בְּמַחְשָׁבוֹת שֶׁהִרְחִקוּ בְּעַמֵּל

הַלְלִיתִי מֶרְכָּבוֹת וְאֵת יִפִּי

הַסְּפֵקְטְרוּם מוֹל הַבִּינְרִיזִית וְעוֹלָה

הִנֵּה מְדוּנָה לּוֹמֶדֶת קֶבֶלָה כְּשֶׁמִּתְמַתַּחַת

לְשִׁפְטֵי וּמִתְכַחֶשֶׁת לְגִילָה

אֶף עַל פִּי כֵן

נִצְבֶּת עֵקֶשֶׁת יְלֵדָה

מִ בְּ קַ עַ ת מְבַקֶּשֶׁת

פְּשֻׁטוֹת

תִּאֲהַבֵי גִבֵּר אֶחָד שֶׁיִּקְרָא לָךְ בְּשִׁמְךָ

תַּעֲבִדֵי אֱלֹהִים אֶחָד וְשֵׁאֵי שְׁמוֹ לְבִרְךָ

תִּכְנִיסֵי אֶת הַמַּלְכָּה, תִּשְׁרִי -

It feels like home

חֶרְבֵן בֵּית שְׁלִישִׁי / שׁוֹשְׁנָה דִּיּוּן קִירֶשׁ

(מתוך ספרה הרביעי: 'אחרי שנגמר')

לְכַבֹּד תִּשְׁעָה בְּאֵב
בְּקִשׁוֹ מִמֶּנִּי לְכַתֵּב
שִׁיר עַל חֶרְבֵן
שְׁאֵלְתִי אִם אֶפְשֶׁר
חֶרְבֵן אִישִׁי אִו
רַק זֶה שֶׁל
בֵּית רֵאשׁוֹן וְשֵׁנִי
אֶמְרוּ לִי אֵת
יֹדְעֵת מָה סִפְרִי
עַל מָה שֶׁתִּרְצִי
עַל הַגְּרוּשׁ מִבֵּיתְךָ
וְאִיךָ נִגְמַל אֶהוּבְךָ
עַל הַיְלָדִים שֶׁעָזְבוּ
וְאוֹתוֹ רַעַשׁ אֲדָמָה
נוֹרָא שֶׁפִּקֵּד וְחִצָּה
יְבִשׁוֹת וְיָמִים וְהַעִיף
אֵת כָּלְכֶם בְּרוּחַ
כְּמוֹ דְּפִים יְשָׁנִים.

הבית, לא תמיד / סוזן - שוש בן-עזרא

הם טרקו דלת
הוא טרק דלתיים
ברוח נותרה מחסנית ריקה ממלים שנורו
ללב במקום אזהרה באזור הרגלים
קודם ריירתם קצפות דבדבנים
עכשיו לא יודעים אז יורים
מפרקים בתים. אל תטעו,
את האהבה תחליף,
קפסה של גלידה,
כתף זרה.

AT LAST / רינה ענבר

אני יושבת כאן וכאלו לנצח.
הצידיים נחים, המרפקים על הכידונים
והאי נע כסירה קטנטנה.

הדיגים יודעים הכל.
אבל אינם אומרים דבר.
לפיקה גם אני שומרת על שתיקה.

הם מחברים אות לאות
ומבינים את התנועה הרחבה
ואת התנועות הקטנטנות.

כמוהם גם אני שקטה
מוצצת את הבשר והשומן
מבין העצמות.

אנחנו יודעים שפכה זה היזם
לא יודעים מה יהיה
מחר

הים הולם בטלטלות רכות- כבדות
ואנחנו יושבים במשתף

ומקשיבים.

מישהו מספר ספור
ומרמז על הנחמה האצורה באי.
האי פלו רוחש חכמה.

אני לא היילדה היחידה פה.
כאן כלם מטפלים.
הזקנים מקבלים כבוד

והמתים, אותם קוברים
ואוהבים הרבה
אחרי מותם.

רים הים והאצות
רים הים והצפון
ואני יודעת שאני בין החיים
כאן.

אליף / ריבי זהר

בנתיב שסמנת
דמעות משירות מעצמן
עלים של אבק

מתפשטות לאטן
במרחב הפשוט אל הרוח

ואני מביטה בצפור שיר אחת
גומעת אותן אל קרבה

בדרך הביתה
אליף.

אחת ולתמיד / רחל אשד

חדר ילדותי כלו מקפל בכמה קרטוני
נשיאה.
אף אני מקפלת, פתע תשושה, מעל לראשי
מנמנמת שמש שרוטה, סופקת קרניה,
נוטה אל מה שתהיה יומיזמית קריעה.
מגע יד אמי לופתת זרועי, מה אבל המסע.
כל שיהיה מעתה -
תפלות ותהיה
נרפות כפות הרגליים, מצעדן שביל
מתפתל, געגוע שאין לו תכלה.

בית נשיר / רותי ויטל גילעד

איש לא מזהיר אותה, שיש זן של בית נשיר
צומח כמו האחרים, מסתעף, מתענף,
אך עונתי. זמני, חלש, נתלש.
את פליטי הבתים הנשירים,
אפשר לזהות ממרחקים.
הם מתקשים לזוז.
משום מה,
קשה יותר לסחב על גבך
זכרון של בית, מאשר בית חי וקיים.
לכי תביני את האדם.
תמיד מוצא עצמו הולך כנגד האדמה.

לוֹתֵר עַל גַּן עֵדֶן / רוֹתֵי אִיֶּזְקוּבִיץ'

"בואי נרד למדבר" הוא אמר,
"את ואני נבנה לנו בית
הרחק מכלם"
הוא שכנע
ואני אמרתי כן.
ירדנו לשארם א-שיח
עמס מחשבות ושלל התלבטויות
צללו במים הכחלים
ואנחנו אתם מקשיבים
לדממה העמקה שבפנים.
אין מלים, אין גבולות
רק פשטות של חיים.
יצרנו גן עדן בשממה ורק
ברקע מלחמה
אז בא הסכסוך השלום, הציע פשרה
באופירה,
מציאות חדשה נולדה
המיתה את הדממה.
אינטימיות החלפה בשקולי מדיניות קרים
נתקנו את עצמנו
אוספים את שברי החלום.
גרשנו מגן עדן
יצאנו ממצרים.

בית הראשונות / לינור אליאב

אולי
הבוקר הזה
יש למלא תחילה
את כל נימי הגוף
בחמץ, ברצון
ורק אז לחזור הביתה
בשלום

שם בעמק
בית עץ ניצב על גבעה
בין עצים ירוקים
ושדות חיטה
רחבים
נמשכים עד האופק.
אדם דוחף אופניים
במעלה השביל
לאט לאט
לאט
וזמניו נחים
ממתינים בארגז עד הגיעו
אל פיו.

בבוקרו של יום בחודש אדר
אני נצבת שם
ומשקיפה
רחוקה מן השאון העירוני
אולי בארץ אחרת
בקצה העולם.

נרדמים נטושים / מירב פימה

ניחום הרקבון הדף בנחירי
בהפנסי לראשונה מזה חדש ימים
לביתנו הנטוש ברחוב ברוש.

על שלחן האוכל העתיק של סבתך
נצב אגרטל זכוכית מעטר בזר
השושנים שהענקת לי בערב חג.

עלי כותרת אדמים פזורים
על מפת השבת הלבנה
נוטפת דם כבדקירת חום.

על עלי הכותרת שנותרו על גבעוליהם
– פריחה לבנה ככתנה –
עפש מלבלב.

סגור לרגל שיפוצים / משה ולרשטיין

לפְעָמִים אָנִי רוֹצֶה לְהַרוֹס הַכֵּל,
וּלְבַנוֹת מִחֲדָשׁ.
לְתֵלוֹת שְׁלֵט קָטָן עַל דָּלֶת לִיבִי :
"סָגוֹר לְרֵגֶל שִׁיפוּצִים!"
וּלְהִתְחִיל לְשַׁבֵּר אֶת כָּל הַקִּירוֹת,
לְהוֹרִיד הַמְחִיצוֹת ,
וּלְלַכֵּת עִם לֵב חֲשׂוּף.
לְהַחֲלִיף אֶת הַצְּנָרֶת
שֶׁאוֹכֵל לְדַעַת אֵיךְ לְתַתּוֹ,
מָה לְקַבֵּל,
וּלְשַׁחֲרֵר סְתִימוֹת וְחֲסָמִים.
לְהַרְחִיב אֶת הַחִלּוֹנוֹת,
לְפַתּוֹחַ אֶת הָעֵינָיִים,
וּלְהַכְנִיס אֵלַי יוֹתֵר אוֹר , אֶהְבֶּה,
וְרוּחוֹת טוֹבוֹת.
לְהַחֲלִיף אֶת הַרִיצוּף
שֶׁאוֹכֵל לְדַעַת עַל מָה לְעַמּוֹד,
וְאֵיפֹה אֶפְשֵׁר גַּם לְשִׁבֵּת.
לְהוֹרִיד אֶת גַּג הַרְעָפִים,
וְעַדִּיין לְהַבִּיט מֵעֵלָה בְּבִטְחָה.
לְצַבּוֹעַ הַכֵּל מִחֲדָשׁ
אָבֵל עִם שְׁלִיכֵט שְׁכֻזָּה,
שֶׁיִּדְעוּ כּוֹלָם שֶׁלֹּא הַכֵּל חֵלֵק.
וּלְהִתְחִיל מִהֵתְחִילָה.

תעוקת חג מַבִּית / נורית כהנא

צופה
מן החלק שלי
במטת עץ הארן
בכסא משענת תחתונים
כעליונים, שמלה מאמש
מתגוללת על רצפת
נשואין טובים: שלמת
אחיתפת דקה על
עברי פי פחת
קוראת חסר תוחלת
משועת ממסמרות השגרה
בימים הנוראים עם
פרש השנה החדשה:
עלמה ספונה בחדר
שנה זוגי בחפוש
אחר מאור זיק
גנוז מתהומות לבת
עולם בוערת בסנה
נסי תחת שמי
הפלא שבהיות.

פְּתַח יְצִיאָה בְּשֵׂאלָה/ נחמה רקוב

הבית עומד ללא דלת
שלא יהיה יחוד
על מפתנו תלויה מזוזה
שאסורה לנשוק לערלות שפתיים
ואחד בציצית עומד שם
מנפנף לה שארבע כנפות היקום שיכות לו
ואת,
מצוה שארעיות גרמה
ומזמן חלף זמנה.
*

הבית עודנו עומד ללא דלת
עירם מתשמישי מצוה
וללא כסויים לפתע ראית
שבועצם יש דלת,
והיא לכל הבאים בשאלה – פתוחה.

לאם ולילד / עינת ביבי

בְּלֶהֱט הַקִּיץ הַיִּית מַחְשִׁיכָה אֶת הַבַּיִת וּמַצְלָה
עַל הַחַיִּים, מִכַּבֶּסֶת בַּחֲצֵי גּוֹף עָרוֹם חֲלָצָה וְחֲזֵיהַ
בְּגִיטָה, מְרַטֵיבָה מְעֵט אֶת הַרְצָפָה בְּסִמְרָטוּט
סְחוּט וּמְגִיֶּשֶׁה אַרוּחַת צְהָרִים.

יִשְׁבְּנוּ יַחַד סְבִיב שֵׁלֶטָן, בְּרֵדִיּוֹ סִפְרוּ "לֵאם וְלֵילָד"
עַל נִיסָן וְרַחֲמִים מִשְׁכּוֹן ב' אֲבָל אֲנִי נִמְשַׁכְתִּי
לְכַלְבֶּם שֶׁל בְּנֵי בִּסְקָרוּיִל - בְּטִירָה אֶפְלָה
הַוֹטְלָה קִלְלָה בַּת מֵאֲתִים שְׁנַיִם
וְדָם שֶׁטָּף אֶת אֲדָמוֹת הַבּוֹר,
קִרְנֵי שֶׁמֶשׁ בּוֹדְדוֹת הָאִירוּ
בָּרַךְ אֶת הַמִּטְבָּח
וְאֲנִי עֵדִין לֹא
יְדַעְתִּי דָבָר
עַל בּוֹרוֹת
וְעַל
דָם.

במדבר/ רבקה פישביין עמנואל

אורֶזֶת שְׁנַיִם אַחֲרוֹנוֹת
אַהֲבוֹת מְנוּלָנוֹת
אוֹתִיּוֹת חֲרוּטוֹת בְּזִכּוּכִית שְׁקוּפָה
מִצְבֵּת אִישׁ.

פְּתָקֵי נְעוּרִים מִצְהִיבִים מִיָּמִים
שְׂרָבוּט רֵאשׁוֹן אֲרָגְמָן אֲדָמָה
מִכְתָּבִים בְּכַחַל יָם וְסִירָה זֶה מִכְבָּר
חֲצֵתָה שְׁמַיִם.

בְּאֶרֶן סָגוּר שְׁנַיִם אֱלוֹמוֹת
תֵּיק אֶכֶל תְּפִירַת יָד אִם
חֹגֵר, כְּתֵבָה, עֵתוֹת שְׁרוֹת
חֲלָצָה רְקוּמַת סוּף פָּרֵק.

אורֶזֶת שְׁנַיִם אַחֲרוֹנוֹת
זָכַר אֶל זָכַר נְעָרָם
עֲזָבוֹן דוֹר
יְלָדוֹת נִכְחָדַת.

סִפְרֵי בַד קְמוּטֵי יַנְקוֹת
קִצּוֹת רֵאשִׁית שְׁעָר נִגְזָר
תִּלְתֵּל זָהָב בְּדָף עֵתוֹן שְׁחֹר כּוֹתֶרֶת
"כָּאֵן בּוֹנִים"

בְּפִנֵּת חֶדֶר דְּבֹן לּוֹבְנוֹ אֶפֶר
תְּמוֹנֵת אִשָּׁה עֲזוּבַת אֲרָנֵק אֵב
מִחֲזוֹר חַיִּים סְדוּר תְּפִלָּה
פְּרוּמֵי תְּפָר.

מִצְמִצְמֶת חַיִּים לְכוֹתֶרֶת
"זְהִירוֹת שְׁבִיר"
קֶרְטוֹן לְקֶרְטוֹן אֹמֵר בֵּית.

אל מלא רחמים/ רונה לוי

אלי, אל מלא רחמים
הלילה לא נגמר
והטל מתגבר לגשם זלעפות
רטבה עד לשד
אני צריכה סיד! צריכה טיח!
צריכה גם חלון
חלון מואר עם שמש

הערה: הקטע במירכאות הוא בארמית
מתוך פתיחת אליהו.

צועקת לאל
רועדת,
אל מלא רחמים
אני צריכה סיד! צריכה טיח!
צריכה גם חלון,
חלון מואר עם שמש.
החשך מתעבה
נופל סמיר בראות
לא נותרה בי נשימה
לצעק-לזעק לך שוב
אלי!

אל מלא רחמים
שפתי ממלמלות תפלה
מגמגמות מלים
ואז מבין החלומות
שומעת קולו עונה לי
אנת חשבת...
"דמיום אנת בגלות
אעלנא בביתא דילי..
לא אה לך סימנא
שראשי נמלא טל
קנצותי רסיסי לילה..."

מטשטשת, מתשת, לוחשת

המרחב הביתי/ רז סופר

ראש מנח על המטה, מאבד תחושה
מול המראה, משהו חסר הבעה
מבקש להפתח –
יש לי חר שיהייתי מת למלא.

כשהתרחצת יונה עברה מעליך
הסבון הקציף את גבר המנמש.
עגלה ודבה גדולה, מערכת שמש
שכבר כבתה.

בין הכסוף לבואה ראיתי צפור כלואה –
תראי אותי עף, עם סדין לך
קשור למטה.

מתחת למרפסת/ שושנה קרביסי

יום יבוא

ותעמדי מתחת למרפסת

ותביטי אל בית שהיה פעם שלך.

זה הבית ואין זולתו.

אמר שוב אינה תולה כבסיים

והרוח אינה בועטת במפרשי הסדינים

כמו אז כשממשחקיך

נראה היה לך השכונן על דירותיו

סינה רעועה נסחפת למרחקים.

בבית הזה גרה אז ילדה

שפתחה קשב עז לקולות מן הבתים

ילדה שהיתה כיס מאסף של כאבים.

וזה לא שלא היו אצלנו שמחות,

היתה שמחת האחים והאחיות

וחגים וחתנות של משפחות

שנכנסו אחר כך למסגרות של תמונות

וכלם מתיכים, וגם היא,

ילדה צנומה בשמלה לבנה וסרט אדם

תמונות שהיא שומרת עד היום.

והיו גם ילדי הרחוב

ובית הספר, ומפלט הספרייה העירונית

ספרים

ספרים

שספרו לה ספורים

על חיים אחרים.

יום יבוא

ותעמדי כך מתחת לבית שהיה שלך

ולפתחך תשחר שיירת זכרונות

של הבית שהיה לך

על כל שהיה כאן

על אנשים שחלפו על פניך

והיית חלק ממייהם.

הִיָּה טוֹב, אֲךָ לֹא הִיָּה זֶה טוֹב מִחִלְט
וְהִיָּה גַם רַע, אֲךָ לֹא הִיָּה זֶה רַע מִחִלְט
וְזֶהוּ הַבֵּית וְאֵין זולתו
וְזוֹ יְלִדוּתָךְ וְאֵין אַחֶרֶת מִמֶּנָּה.

יְלִדוּתוֹ שֶׁל אָדָם
יְלִדוּתוֹ הַיְחִידָה.

וְאוּלַי תִּבּוֹא לִפְתַּע שְׂכֵנָה זְקֵנָה וְנִשְׁפַּחַת
וְהִיא תִזְכֹּר אוֹתְךָ
תִּצְחַק וְתֹאמַר: "שׂוֹשְׁנָה בֵּת רַחֵל, הָאֵין זֶה
אֶתְּ?
יְלִדָה טוֹבָה, אֶתְּ בְּטַח מִתְּגַעְגַּעַת."

וְאֶתְּ תִשְׁתַּקִּי וְלֹא תִדְעִי לַעֲבוֹת
אִם אֶתְּ מִתְּגַעְגַּעַת
אֶל הַיְלִדוּת שֶׁהִיָּתָה לָךְ בֵּין אֲנָשִׁים-שְׂבָרִים
שֶׁרַק הָאֲהָבָה הַבִּישְׁנִית שֶׁל אָבָא-אֵמָא
הַדְּבִיקָה בְּךָ פְּחוֹת אוֹ יוֹתֵר אֶת הַכֹּל.

וְלֹא תִדְעִי לַהֲגִיד לַעֲצֻמָּךְ
כִּמָּה שְׂמֵחַ הִיָּה שֵׁם
וְאִם הִיָּה טוֹב
אוֹ רַע
אָבֵל "כֵּן" אֶתְּ תִשִּׁיבִי לָהּ,
"אֵינִי מִתְּגַעְגַּעַת
וּמָה שְׁלוֹמָךְ?"

וְאַחַר כֵּךְ תִּלְכִי מִשֵּׁם
וּבְלִבְךָ יִבּוֹא הַחֲשָׁבוֹן הָאֲמִתִּי:

בית למילים / שירלי שמואל

גם המילים צריכות בית.
בית כזה שאותן יכיל,
יחבר ויקשר.
שלא ישכח גם לתבל.
התיבול חייב להיות תואם,
שיחרוז וגם ינעים.
שחלילה לא יגרע או יקלקל.

אקליפטוס לא עוקרים / רמי הלוי

ויכוחים בתוך הבית, על עתיד המושבה,
אם עוקרים את העצים מהשביל אל הגבעה.
ואני עדין ילד רק מקשיב לצעקות,
ופוחד מאד שאבא יקבל בסוף מכות.
שרשים תחת הבית, שרשים מההורים,
יש גויאבות גם עץ זית, בשיכון הנתיקים.

"אני חושב, שדודיה צודק,
ואברשה, הוא תמיד צועק,
נכון, פיקוסים מלכלכים,
אבל איזה יפי וצל, הם נותנים "
שרשים תחת הבית, שרשים מההורים,
יש גויאבות גם עץ זית, בשיכון הנתיקים.

פוזין ראש המועצה, צועק על כל הנוכחים,
ומשתיק גם את שמריהו, מזכיר מועצת
הפועלים.
איש גדול פתאום מופיע, מרים יד כלם
שותקים
ומרעים בקול מרתיע: "אקליפטוס לא
עוקרים".

שרשים, תחת הבית שרשים מההורים,
יש גויאבות גם עץ זית, בשיכון הנתיקים
אף אחד לא מתנכח, אפילו מנפרד מותר,
כי כלם יודעים שפכטר המחליט והבורר.
ואני פתאום מריח ריח טוב של פרדסים,
ושמחה גדולה בבית, אקליפטוס לא עוקרים.

עומס / ענת לבני

איני מוצאת בי בית.

תשקיף לימים הקרובים,
קבר יודעת,
שיא השרב ואני משתגעת
ואם כמוהו גם לבי ישבר,
אחרי החגים זה עובר.

זֶה הַבַּיִת / תמרה חלוצי

זֶה הַבַּיִת, כְּמוֹ חֵלֶם, הוֹלֵךְ וּמִתְרַסֵּק
וְנֹאכֵל בְּעַרְפֵּל
כְּכֹל שְׁאֵנִי מִתְקַרְבֶּת.
אֵלֶּה הַקִּירוֹת, הַמֵּלֵט, הַטֵּיט, הָאֲבָנִים,
כֹּל אוֹתָם חוֹמְרֵי יִסוּד
שְׁמֵת־אֲבָקִים עַל פְּנֵי
כְּכֹל שְׁאֵנִי מִתְקַרְבֶּת
לְדֹלֵת, שׁוֹמֶרֶת בְּאֶגְרוֹף
הַקֶּשֶׁה קֵלֶה, דִּקָּה
מִבְקָשֶׁת: לְהִמָּצֵא.

כֹּל כּוֹכֵב מִבֵּיט בִּי
פּוֹרֵשׁ בְּמִיתָר קִצּוֹתָיו
אֶת הָאֲגָדָה שֶׁהֵיִית עֲבוּרִי.
מְטַפֵּטֵף, בּוֹכָה
דְּמוֹת אַחַר דְּמוֹת:
יְלָדָה חֲסֵרֶת יִשְׁע.
יַעַר עָרוֹף צִמְרוֹת.
קוֹל חֲלוּשׁ מִבְקָשׁ
הַצֵּלָה:
הַבֵּיטִי, אֲנִי כָּאֵן,
מִחִכָּה שְׁתוֹבִילִי אוֹתִי.

כֹּל אֵלֶּה מִתְגַּלִּים לְרַגַע, וְחוֹלְפִים
בְּפִנְיָה:
הָאֵם שְׁאֵהֲבֵתִי, אֵינְנָה.
עֲכָשׁוּ
הַבֵּיטִי אִיתִי בְּעַד סֶדֶן הַשָּׁמַיִם.
כֹּל אַחַת מֵאַתְנּוֹ מִחֲזִיקָה
בְּקֶצֶה אַחֵר.
זֶה הָעֶצֶב שֶׁמִּתְפָּרֵשׁ וְגֹדֵל
כְּכֹל שְׁאֵנִי קֵטְנָה

לוֹ הֵיִית כָּאֵן,
הֵיִית מְנִיחָה יָד עַל כְּתָפִי, אוֹמְרֶת:
תְּמִיד עֲלֶיךָ לְגֹדֵל.

אֵין עוֹד עֲכָשׁוּ.
אֲנִי אוֹבְדֶת
בְּמִתִּיקוֹת חֲלִימַת שׁוֹבֵרָה, עַד שׁ
אֵין עוֹד מְחַר,
אֵין פְּעַם,
וְכַמְעַט וְכִבֵּר אֵין
הִיָּה הִיָּה.

מצאתם בית? / מתת ליפסקי

הבית העשירים וארבעה שראינו
נבחר.
חדש מהנילונים.
בלי אפי ויקטוריאני, הולנדי או של
כובש אחר.
אדם לא גר בו מעולם.
קירות שלא ספגו מבטא.
משקוף חסר דת.
שרשי הבנקסיות סביבו מאמצים את
יסודותיו לחיקן.
כמעט ולא מלאנו בו דברים.
שמש שחודרת גיטלג.
צחוק קוקברה.
אנגלית כשפה שניה.
חברים כמשפחה.
ומלא הבית.

ארוחת ערב / דבי סער

לקרן, בתי, מילים מן הבית שבלב
"Your home is where your heart is"

אָני מְצַיֶּרֶת לְבֵיתִי אֶת
אֲרוּחַת הָעֶרֶב עַל הַצִּלְחַת:
בְּעֵדִינֹת אָני מְצִיָּבָה
שֶׁמֶשׁ חֶלְמוֹן זְהָבָה, גַּג עֵגְבֻנִיָּה
וְקִירוֹת גְּבִינָה אִיתָנִים.
בֵּית כּוֹנְנֹתִי לְבַבְתִּי עֵינִי
וְסָבִיב לְבֵית אֲדַמַּת טוֹנָה רוֹוִיֵית
אֶהְבָּה
וְגַם גֵּן נְטַעֲתִי
נְחַמֵּד לְמַרְאֵה וְטוֹב לְמַאֲכָל
וּבִגֵּן גְּבֻעוּלִי מְלֶפְפוֹן וְכַתְרִי גֶזֶר בְּרֵאשִׁים
עוֹלָם וּמְלֵאוֹ בְּכַפִּית גְּדוּשֵׁת אֶהְבָּה.
פֶּה פְּעוּט לְגוֹזְזֵלִי וּבוֹ מְקַנְנֹת
שְׁתֵּי שָׁנֵי חֶלֶב וְסִקְרָנוֹת.
אֲצַבֵּעַ קֶטְנָה סְפוּגַת
פְּנוּק וְעֵדְנָה
שׁוֹלַחַת בְּצִלְחַת
וּפְתָאֵם
כָּל בֵּיתִי בְּבֵיתִי
וְשִׁפְעַת צְחוּק נוֹבֵט
עַל שְׁטִיחַ הַפְּלָפְלִים הָאֲדָם.

לימון מסוכר / אתי אדוה צדוק

אימי שתהיה בריאה
רקחה לנו מיני ריבות
ריבת חבושים
וריבת תפוזים
מקליפות הפירות
רקחה מיני מתיקה
והטעם
אוי אוי הטעם / לא מש
ולא פג עם השנים /
כילדה אנינת טעם
וכישורים של פתיחת
ארונות המזווה בחשאי
ניגשתי פעמים רבות
לפתוח את צנצנת
הלימונים המסוכרים /
אגרתי במגירות חלומותיי
זיכרונות בצבעים / צלילים
וטעמים
גם החמצמץ ייעשה מתוק
והגעגוע למטבח של אמא /
זר לא יבין זאת

* / יעקב יענקלוב

עריסתי מתנדנדת, הליכתי היא אמי.
שמאל וימין היתה עריסתי,
שמאל וימין היה ראשי.
כעת הליכתי היא אמי,
לעץ ולשמים אור בית אבי.

אני נע, אני סע, אני חולף
בצבוע ובספור
והכל, הכל קרני פני ראשי.
אני שנגע מהידוע,
נגע מהרקיע
שהפך לאבי ופני ביתו הרגוע.

אני אוהב להתנדנד פשוט ומהר
כך נוף המכונית את הקירות מציר.
צופה בכוכבי הצעצוע- בכל זה הידוע
שנוף מנורת הלילה סמל

רוּעָה בַּיִת חַיִּים / אִירִיס כְּלִיף

אֵלִי

בְּהַר חֲזִיוֹנִי הִרְחַשׁ לְבֹן יְפִי
מוֹשֵׁל בְּקִטְף גּוֹפִי אֶלִילִי פְּעִימוֹתַיךָ
אֲשֶׁף בְּחֶלֶד מְרוֹם
נִשְׂוֹא לְרוּחַ הַיּוֹנְקֵת
נוֹפִיָה

בְּדַמִּי

וּבְכָרִי חֲרָף אֶהְבִּים מִשְׁכַּן עוֹלָמִים
וַיִּשְׁפִּימוּ מַלְכֵי הַגִּשָׁם
וַיִּסְוְרוּ בְּקוֹל דְּבָרִים
בְּכַתּוּבֵי עֵבִים

יְזִיבוּ

חֲרָשׁ

פְּזוּזֵי

הַמְכַשְׁף

נֹה

אֶהְבֶּה

אֵל נְבִיאִי

מֶלֶךְ הַכְּבוֹד

אֲדוֹן נֶפֶשׁ עוֹלָם וָלֵב

וּבְלִיל הַנוֹשֵׁם

רְזִי תְהִלְתִּי מִנְשָׁבִים אֶרֶץ נֶצֶר תּוֹרְתֶךָ
אֲנִי הַפְּהֶנֶת מוֹלְקֵת מִדְּבָר
רוּעָה בַּיִת חַיִּים בְּשִׁמְשׁ רוּחֵי הַכּוֹרֵעַת
בְּרוּא בַּיִת אֲדַמַּת יִצְרָיִךְ

דירות בלי בית / עמי

בטיטו

אָבֵל בַּסּוֹף חַיִּיו הוּא מְצָא
חֵבֵר אֵיכוּתִי עַל רֶמָה
שֶׁגַם הוּא תְּמִיד חֶפֶשׁ וּמְצָא
אֶת הָאוֹר בְּחַיִּיו דְּמוּת לְהַעֲרָצָה

וְהַחֵבֵר לוֹ תְּמִיד עֶזֶר
בְּכֹל מָה שֶׁחֵלֵם וְרָצָה
סְרִטִים הַצְּגוֹת לְגִלְשׁ וְלֵהֲנוֹת
לְטִיל בְּאַרְץ וְגַם בְּחוּ"ל לְבִלּוֹת
לְרֵאוֹת נוֹפִים וְלִשְׁמַע סְפוּרִים
לְהַפִּיר מְקוֹמוֹת וְאַנְשִׁים
לְעִשׂוֹת מָה שֶׁחֵלֵם כָּל הַחַיִּים

וְאֵז הוּא הַבֵּין וַיֵּדַע
"שֶׁאֲמַנָּם נֹאמֵר שֶׁכֵּל יֵלֵד צְרִיף מְבַגֵּר
שִׁיאֲמִין בּוֹ"
אֶךְ בַּמִּקְרָה שְׁלוֹ
הוּא מְצָא בְּלִי שְׂרָצָה אוֹ חֶשֶׁב
וְהַפָּה אֶת הַמְּשֻׁפֵּט הַנּוֹדַע לְנִכּוֹן עֲבוּרוֹ
"שֶׁכֵּל מְבַגֵּר צְרִיף יֵלֵד שִׁיאֲמִין בּוֹ"

פְּגַשְׁתִּי פַעַם אִישׁ מְבַגֵּר
שֶׁהָיָה לוֹ הַכֵּל בְּחַיִּיו
דִּירוֹת יְלָדִים מְשֻׁפָּחָה וּבִרְכָה
כָּל דְּבַר שֶׁחֵלֵם הַתְּגַשֵּׁם וְנַעֲשֶׂה

אֶךְ לֹא כָּל מָה שֶׁכֵּל חַיִּיו שֶׁאֵף וְחֵלֵם
כִּי לִי תְּמִיד הוּא אֹמֵר כָּל הַזְּמַן
שֶׁדִּירוֹת יֵשׁ לוֹ בְּשִׁפְעֵ אֲמָנָם
אֶךְ בֵּית חֶסֶר לוֹ בְּחַיִּיו

שֶׁאֲמַנָּם הוּא עֶסוּק בְּדִירוֹת וּבְבִנְיָה
וְשִׁקוּעַ בְּזָה בְּלִי זְמַן לְמִנוּחָה
כָּל הַיּוֹם רַק לְנִכְסָיו הוּא עֹמֵל וְדוֹאֵג
לְמִשְׁפַּחְתּוֹ הוּא עוֹזֵר וְתוֹמֵךְ
אֶךְ בְּקִשְׁי נוֹתֵר לוֹ מְקוֹם בְּשִׁבִּילוֹ
לְדַאֵג לְעִצְמוֹ וּלְמַמַּשׁ אֶת הַחֵלֶם

תְּמִיד חֶפֶשׁ אֶת הָאֶחָד
שֶׁיֵּדָאֵג לוֹ וַיִּתֵּן לוֹ בְּטַחֲוֹן וְהַעֲצָמָה
אִישׁ מְבַגֵּר שִׁירְעִיף עָלָיו חֵם וְאַהֲבָה
מְבַגֵּר אַחֲרָי שִׁיְהוּהָ לוֹ מוֹדֵל שֶׁל אֲמוּנָה
וְהַעֲצָמָה

* / לימור עזריה

וְהִיא הַבַּיִת
קָטָן קָטָן
וְקִירוֹתָיו
סְדוּקִים
וְגָגוּ
מֵט לַפֶּל
וּבְתוֹכוֹ:
אִשָּׁה מְצַחֶקֶת מְרַב כְּאֵב
עַל חַיִּיהָ
דְּמוּתָהּ שְׂדֵהֶתָה,
אִישׁ שְׂאִינוֹ אָבִי יְלֵדֶיהָ
וְיְלֵדָה אַחַת שְׂשֻׁמָּה
כְּמוֹ שֶׁקַּע עַל גְּבִיהָ.

אמא / מירב דהאן

עזבתי בית
לראשונה כשיצאתי את גופך
בשניה כשאת יצאת
את גופך

וקעת זמני
להיות בית בדמותי

בֵּית פְּתוּחַ / אורית כהן

בבית שלנו
לא הגיפו תריסים,
גם לא נעלו חלונות ודלתות
קשהלכנו ליטן.

ידענו;
שאם באישון לילה יגיעו
כל גנבי העיר יחד -
הם לא יצליחו לקחת
את מה שנעלנו
בחדרי הלב.

ספסל עץ / שוקי גוטמן

לשבת על ספסל עץ
עם תה ולימון וספר שירה,
להתבונן בתמונות לא ברורות,
באנשים שעושים טוב
ולכתב את נשמתני נחה.
אפשר יותר מאדם אחד,
לאחסן את אי הודאות
ללמד שעורים חשובים:
ארך חוט הקשבה,
לעתים לא במקצת חצר
ועדין נושם בכל משחק.
הסיבים תומכים בי
במזגי אור משתנים,
ומעניקים לי זמן אמת
ותחושה חיה של בית.